



UUSIKAUPUNKI

NOSTOJA UUDENKAUPUNGIN ILMASTO- JA YMPÄRISTÖOHJELMAN ASUKASKYSELYN TULOKSISTA

Kyselyn tiedot

Kysely oli avoinna 27.8. - 13.9. 2024,
vastausaikaa pidennettiin viidellä päivällä
alkuperäisestä.

Kyselyyn vastasi 207 vastaajaa.

- Yhteensä 116 vastaajaa jätti vastaamisen kesken
- 437 henkilöä tutustui kyselyyn tarkemmin

Kysely toteutettiin Maptionnaire-ohjelmalla

Intro

Kuinka tärkeitä ilmastonmuutoksen hillinnän toimenpiteet ovat sinun mielestäsi? Oletko tehnyt arjessasi valintoja pienentääksesi hiilijalanjälkeäsi? Mihin kaupungin pitäisi mielestäsi panostaa?

Tervetuloa vastaamaan Uudenkaupungin ilmasto-ohjelman kyselyyn

Uusikaupunki on laatimassa oman ilmasto-ohjelman, ympäristön monimuotoisuuden ja kestäväen kehityksen teemat huomioiden!

Ympäristöministeriö rahoittaa ohjelmatyön kokonaisuudessaan.

Vastaamalla vaikutat!

Vastaamalla kyselyyn autat meitä kaupungin ilmasto-ohjelman rakentamisessa ja annat arvokasta tietoa kaupunkiorganisaation toimien tueksi. Kyselyyn vastaaminen vie n. 5-10 minuuttia!

Vastausaikaa on 9.9. klo 12. saakka!
Kyselyyn vastataan anonyymisti.

Kyselyn rakenne

Perustiedot

Ikä

Sukupuoli

Tukikohta
Uudessakaupungissa

Vastaatko jollain
painotuksella?

Kaupungin rooli

Kuinka huolestunut olet
ympäristön tilasta?

Mikä huolestuttaa eniten?

Mitä kaupungin ilmastotoimia
pidät tärkeimpinä?

Mitä kaupungin
ympäristötoimia pidät
tärkeimpinä?

Mistä toimista ilahduit?

Millainen on vetovoimainen ja
ympäristövastuullinen
kaupunki käytännössä?

Oma rooli

Vaikuttavatko ilmasto- ja
ympäristökysymykset
valintoihisi?

Millaisia kestävyysteko arkeesi
kuuluu?

Millaisia kestävyystekoja
kulutukseen liityen arkeesi
kuuluu?

Suurimmat haasteet
kestävämpien valintojen
tekemiseksi?

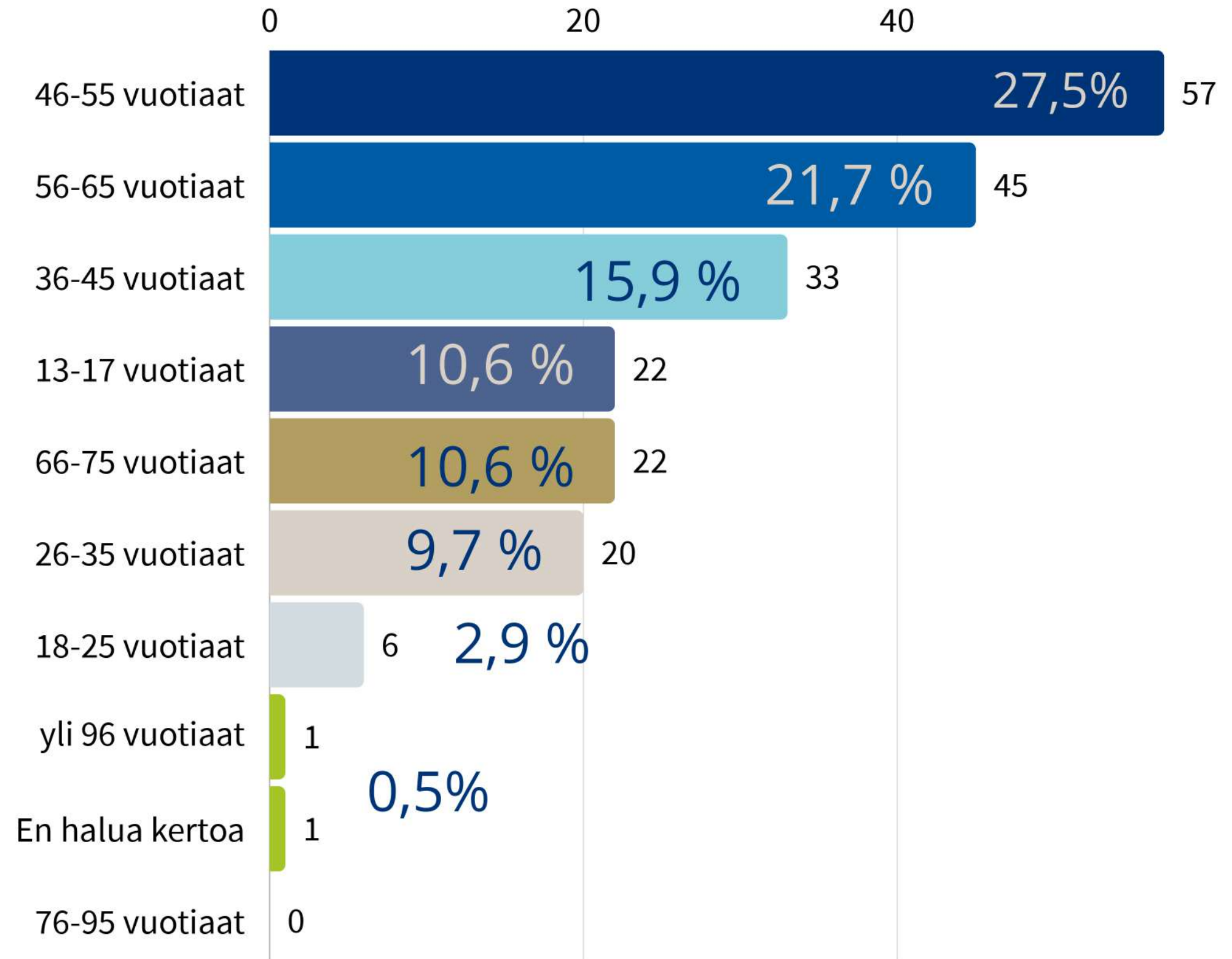
Viestintä ja vapaa sana

Millaista ympäristöviestintää
toivoisit jatkossa?

Jäikö jotain sanomatta? Vapaa
sana.

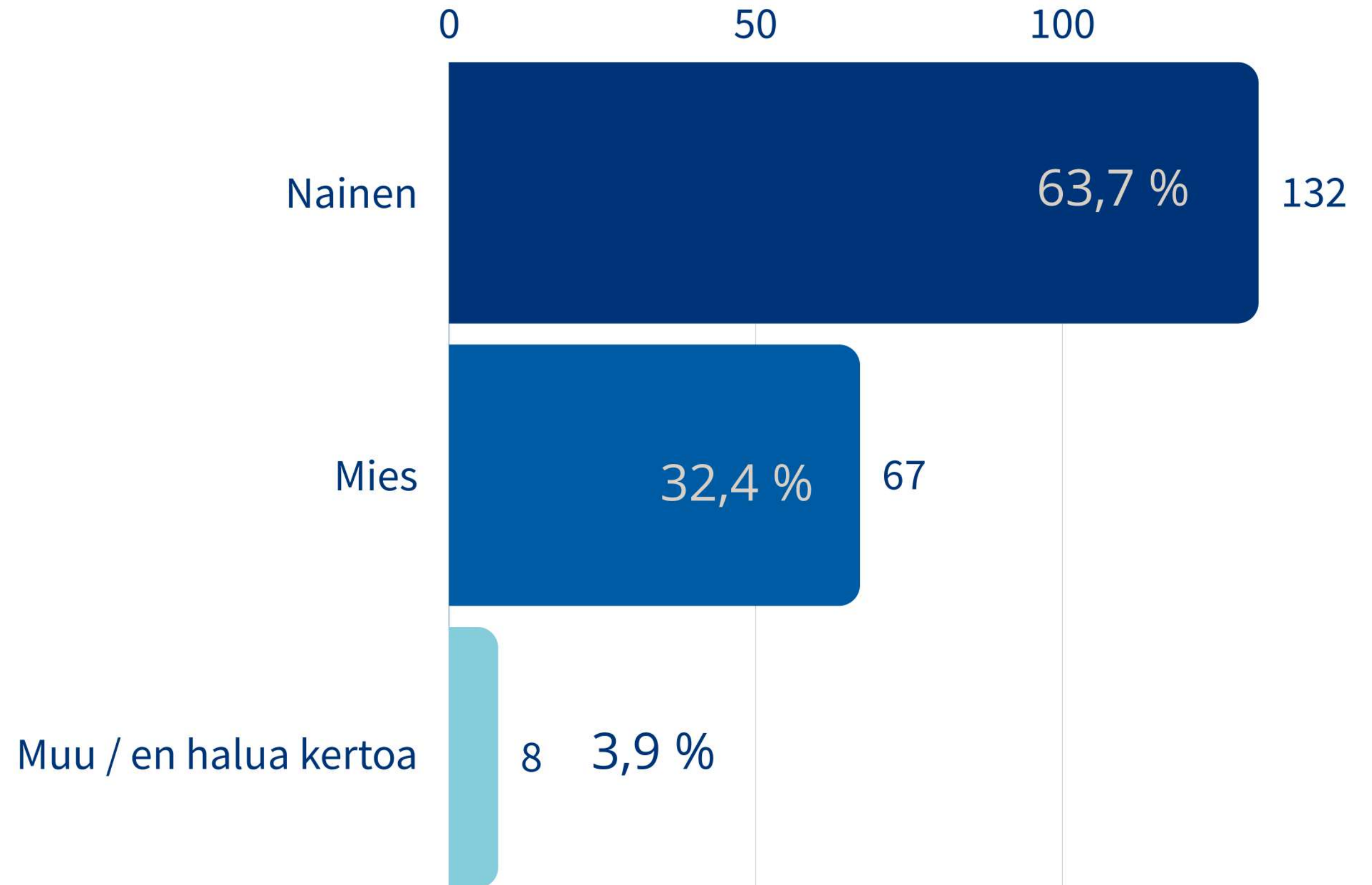
1. Vastaajien ikä

Pakollinen kysymys



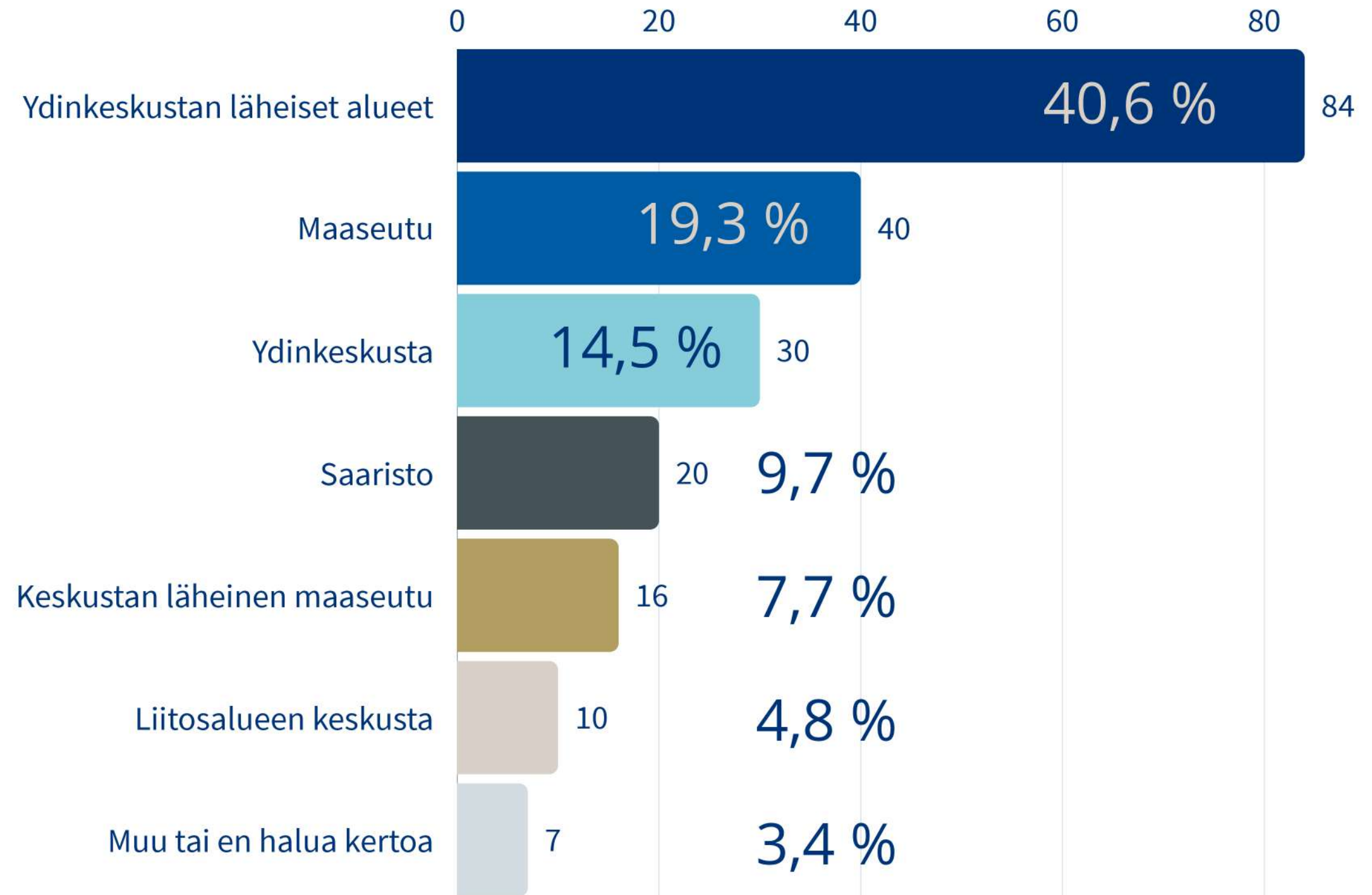
2. Vastaajien sukupuoli

Pakollinen kysymys



3. Tukikohtasi Uudessakaupungissa (asuinalue, mökin sijanti tmv.)

Pakollinen kysymys



5. Miten huolestunut olet Uudenkaupungin luonnon ja ympäristön tilasta sekä sen tulevaisuudesta?

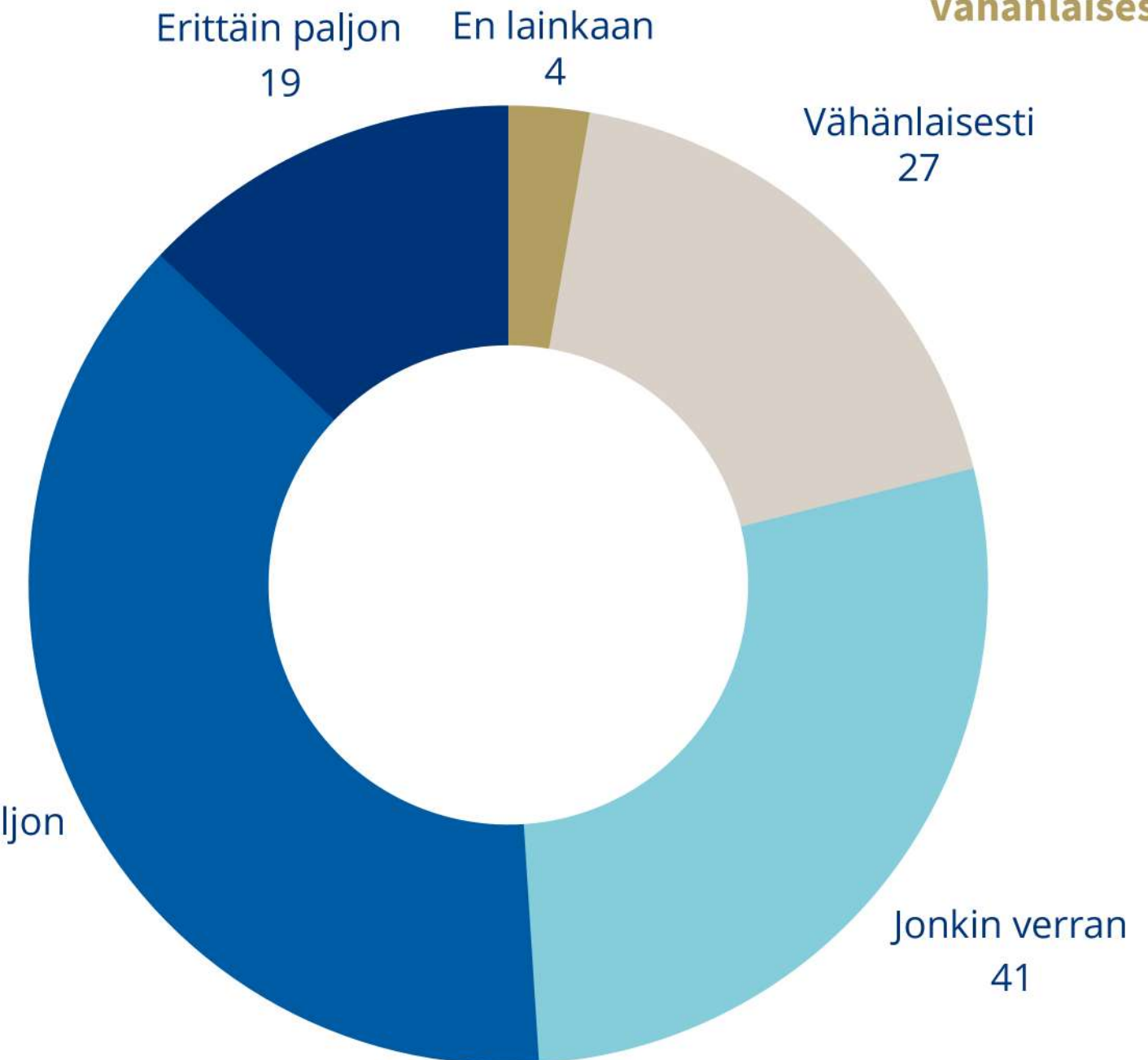
0=En lainkaan
1=Vähäisesti
2=Jonkin verran
3=Melko paljon
4=Erittäin paljon

Kysymys ei ollut pakollinen.

Vastaajia oli yhteensä 147 tähän kysymykseen

51%
erittäin tai melko paljon

Melko paljon
56



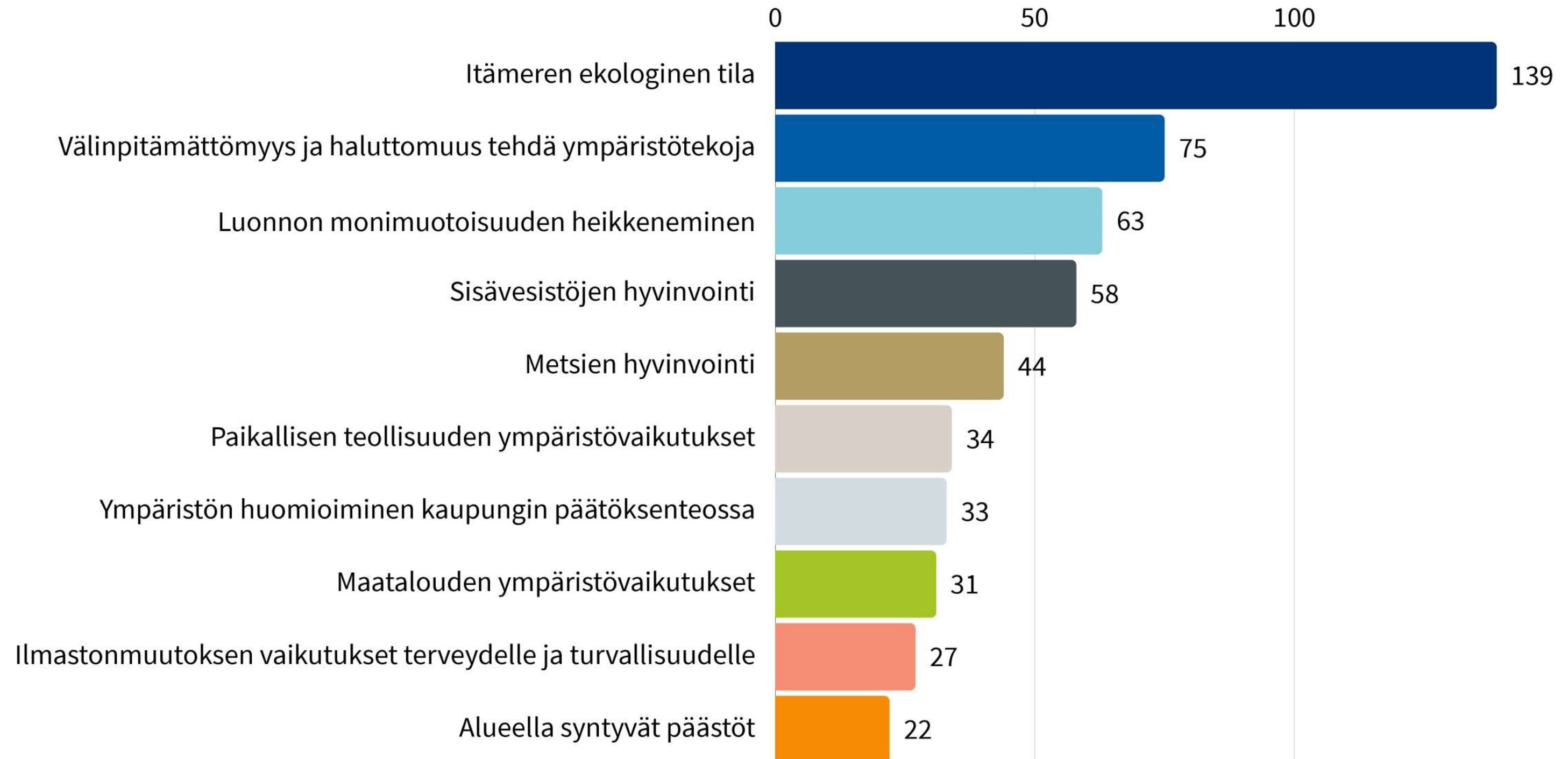
21.1%
ei lainkaan tai vähänlaisesti

78.9%
jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon

6. Mitkä seuraavista sinua huolestuttavat eniten?

Vastaaja pystyi valitsemaan max. 3 vaihtoehtoa

Kysymys oli pakollinen, joten vähintään 1 vaihtoehto piti valita



7. Mitä kaupungin ilmastotoimia pidät tärkeimpinä?

Vastaaja pystyi valitsemaan max. 4 vaihtoehtoa

Kysymys oli pakollinen, joten vähintään 1 vaihtoehto piti valita



8. Mitä kaupungin ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden säilymiseen tähtääviä toimia pidät tärkeimpinä?

Vastaaja pystyi valitsemaan max. 4 vaihtoehtoa

Kysymys oli pakollinen, joten vähintään 1 vaihtoehto piti valita



9. Mistä kaupungin viimeaikaisista ympäristö- ja ilmastotoista ilahduit erityisesti?

Kysymys oli vapaaehtoinen eikä siinä ollut rajoitetta vastausvaihtoehtojen suhteen



10. Tulevaisuuden Uusikaupunki haluaa olla vetovoimainen ja ympäristövastuullinen kaupunki, miten sen mielestäsi tulisi näyttäytyä käytännössä?

Kysymys oli vapaaehtoinen avoimella vastauskentällä

Oheen koostettu 8 näkökulmaan, jotka nousivat useimmin esille vastauksissa

- 1** Ympäristövastuullisuus tulisi näkyä kaikessa kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Ympäristövastuullisuus tulisi ottaa osaksi kaupungin markkinointia ja viestintää. Kaupunki voisi lisätä näkyvyyttä jo toteutuneille ympäristötoimille.
- 2** Vastaajat pitivät tärkeänä panostaa kaupungin merialueisiin ja lähisaaristoon. Konkreettisia toimenpiteitä, kuten rantojen kunnostaminen, kosteikkojen rakentaminen ja vesistöjen suojeleminen, pidettiin tärkeinä kaupungin vetovoiman ja ympäristövastuullisuuden edistämiseksi.
- 3** Kaupunki voisi edistää ympäristövastuullisuutta tekemällä päätöksiä avoimesti ja tutkittuun tietoon perustuen sekä ottamalla asukkaat mukaan päätöksentekoprosessiin. Kaupungin tulisi näyttää esimerkkiä ympäristöystävällisillä energiavalinnoilla ja kestäville ratkaisuilla.
- 4** Puhdas ja saavutettava lähiluonto lisää asukkaiden hyvinvointia ja houkuttelee uusia asukkaita. Kaupunki voisi kehittää esimerkiksi virkistysalueita, kierrätyspisteitä saaristoon sekä kuivakäymälöitä luontokohteisiin, jotta luontoa voidaan hyödyntää ympäristöystävällisesti myös virkistyskäytössä.

10. Tulevaisuuden Uusikaupunki haluaa olla vetovoimainen ja ympäristövastuullinen kaupunki, miten sen mielestäsi tulisi näyttäytyä käytännössä?

Kysymys oli vapaaehtoinen avoimella vastauskentällä

Oheen koostettu 8 näkökulmaan, jotka nousivat useimmin esille vastauksissa

5

Kaupungin tulisi helpottaa asukkaiden mahdollisuuksia tehdä ympäristöystävällisiä valintoja esimerkiksi liikkumisessa, asumisessa ja kulutuksessa.

7

Monet vastaajat korostivat kaupunkikuvan ja olemassa olevan infrastruktuurin ylläpitämisen merkitystä. Kaupungin tulisi edistää ja kehittää vehreitä alueita ja monimuotoista kaupunkiympäristöä.

6

Paikallisten yritysten kannustaminen kestävään toimintaan vahvistaa kaupungin vetovoimaa ja ympäristövastuullisuutta. Tämän lisäksi lähiruoan merkitystä voitaisiin korostaa esimerkiksi kouluruokailussa.

8

Uusikaupunki voisi hyödyntää paremmin merellistä ja luonnonläheistä ympäristöään matkailun ja vapaa-ajan vetovoimatekijänä. Myös ympäristöystävällisten käytäntöjen ohjeistaminen matkailijoille nähtiin tarpeellisena.

10. Tulevaisuuden Uusikaupunki haluaa olla vetovoimainen ja ympäristövastuullinen kaupunki, miten sen mielestäsi tulisi näyttäytyä käytännössä?

Kysymys oli vapaaehtoinen avoimella vastauskentällä

Suoria lainauksia:

Lähtökohtana on kaupungin organisaation aktiivinen, kautta palvelukeskusten ulottuva, ote ympäristöasioihin. Selvät strategiat ja tavoitteet sekä näistä viestintä. Ja lopuksi toiminnan jalkauttaminen osaksi jokaisen kuntalaisen toimintaa.

Niin etteivät hienot suunnitelmat jää vain tyhjiksi sanoiksi ja puheiksi. Jo tehdyt asiat selkeästi kaupunkilaisten tietoisuuteen.

Ohjeistusta turisteille, kuinka toimia ympäristöystävällisesti veneillessä/matkailuautolla jne Uudenkaupungin alueella.

Panostettaisiin enemmän merialueisiin ja lähisaaristoon, jotka ovat kaupungin omistuksessa.

Tukemalla paikallisia tai lähiseudun yrityksiä.

Kaupunki voi edistää esimerkiksi päästötöntä liikkumista tukemalla työmatkapyöräilyä, erilaisin haasteina (esim. pyöräilyhaaste) ja pitämällä pyöräteistä hyvää huolta.

Yhteistyötä eri tahojen välillä tarvitaan enemmän, ja asukkaita tulee osallistuttaa.

Tekoina, avoimuutena, vastuullinen elinkeinopolitiikka jne.

Konkreettisina toimina vesien suojelussa, kuten kosteikkojen rakentaminen.

Elävänä kaupunkikeskustana, jossa palvelut ovat kävelymatkan päässä; tehokkaana ja joustavana kaupungin organisaation toimintana; vehreänä ja monimuotoisena ympäristönä.

Puhdas ja hyvinvoiva ympäristö tulee olemaan tulevaisuudessa entistä suurempi etu.

Making sure that whatever changes and initiatives we participate in, are taloudellisesti intelligent and do not negatively effect other areas or departments.

11. Vaikuttavatko ilmasto- ja ympäristökysymykset valintoihisi elämässä?

- 0=En lainkaan
- 1=Vähäisesti
- 2=Jonkin verran
- 3=Melko paljon
- 4=Erittäin paljon

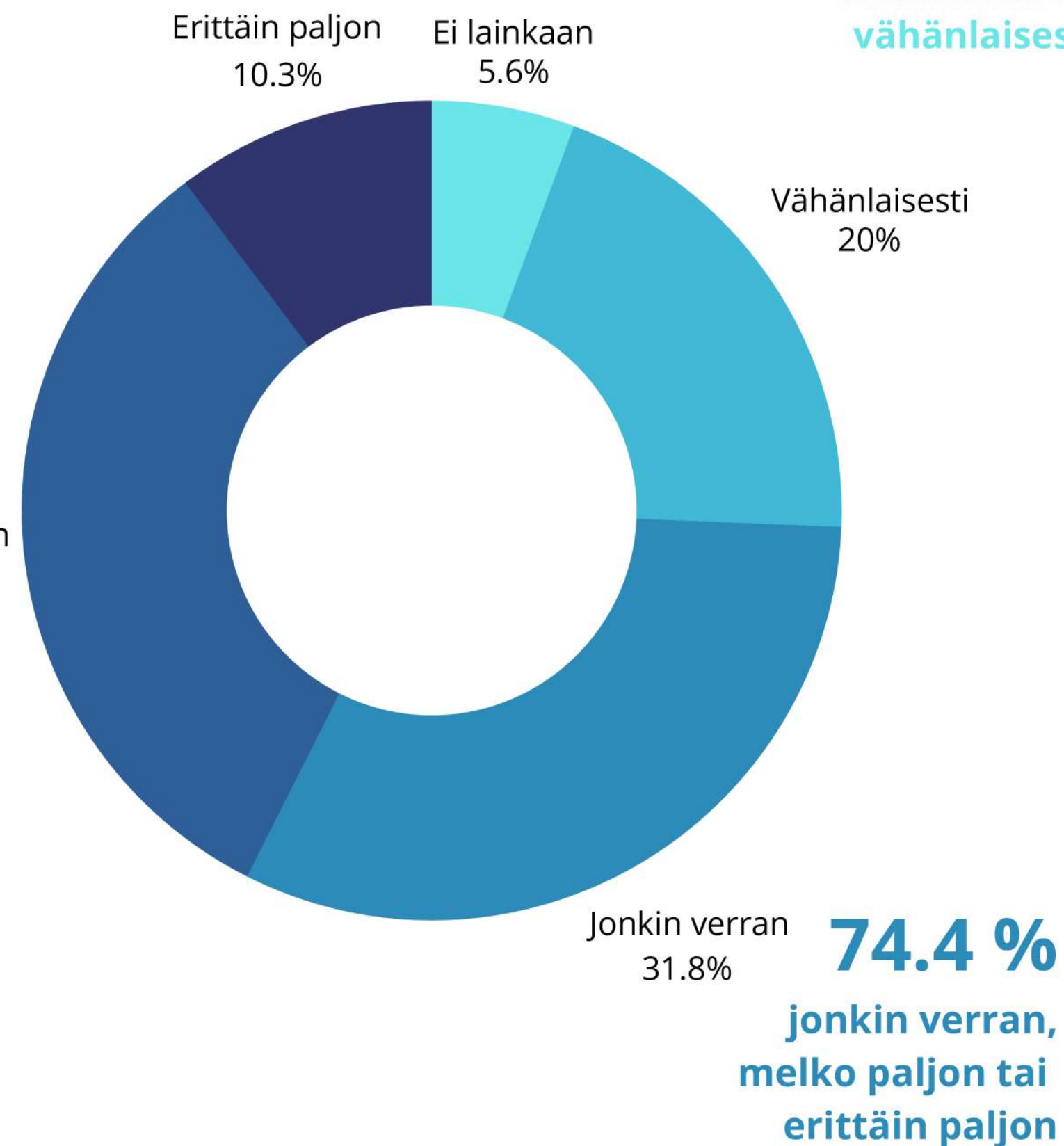
Kysymys ei ollut pakollinen.

Vastaajia oli yhteensä 147 tähän kysymykseen

Liikkuminen

42.6 %
erittäin tai melko paljon

Melko paljon
32.3%



11. Vaikuttavatko ilmasto- ja ympäristökysymykset valintoihisi elämässä?

- 0=En lainkaan
- 1=Vähäisesti
- 2=Jonkin verran
- 3=Melko paljon
- 4=Erittäin paljon

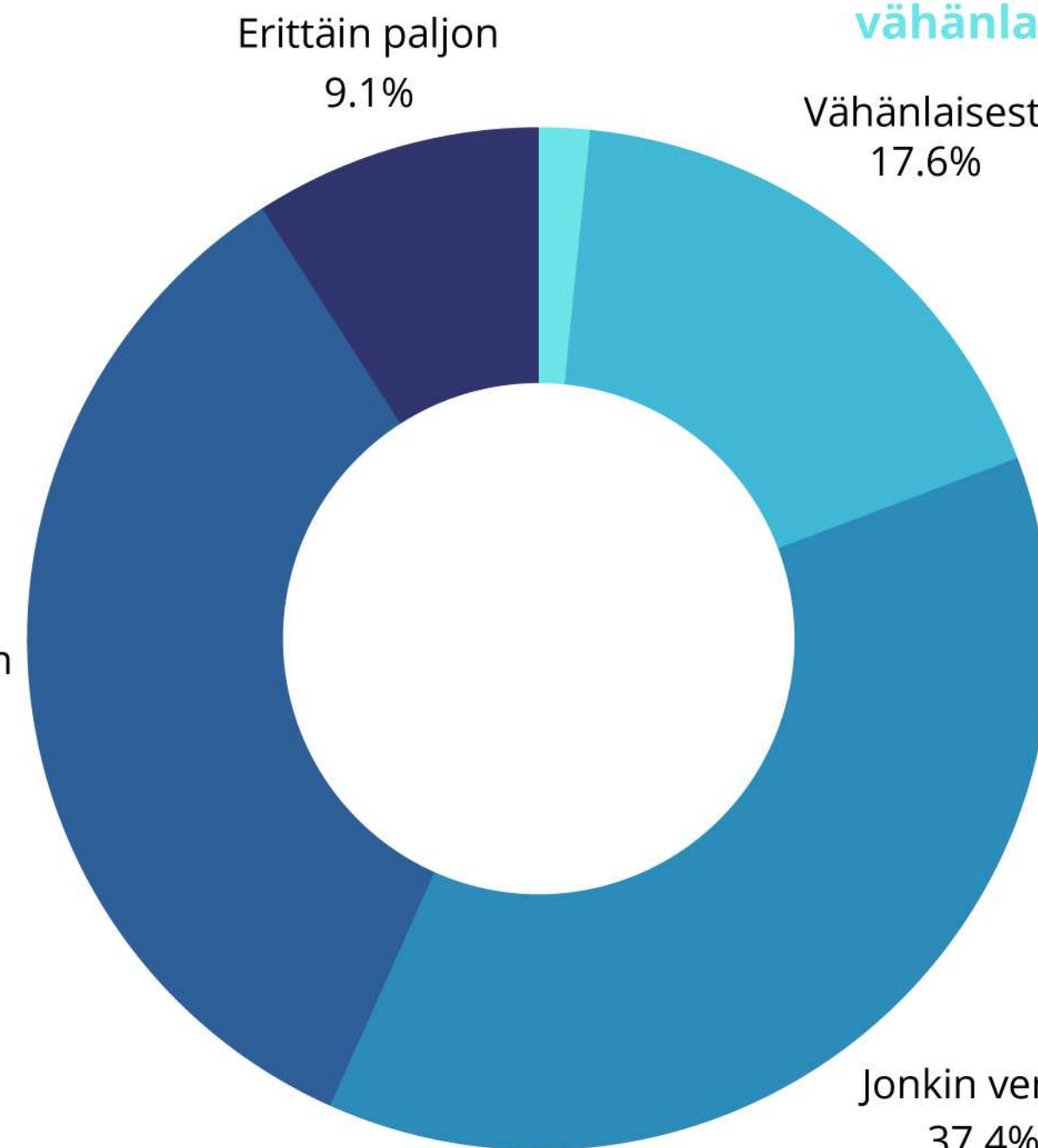
Kysymys ei ollut pakollinen.

Vastaajia oli yhteensä 147 tähän kysymykseen

43.3 %

erittäin tai melko paljon

Melko paljon
34.2%



19.2 %

ei lainkaan tai vähänlaisesti

Vähänlaisesti
17.6%

Jonkin verran
37.4%

80.7 %

jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon

Asuminen

11. Vaikuttavatko ilmasto- ja ympäristökysymykset valintoihisi elämässä?

elämässä?

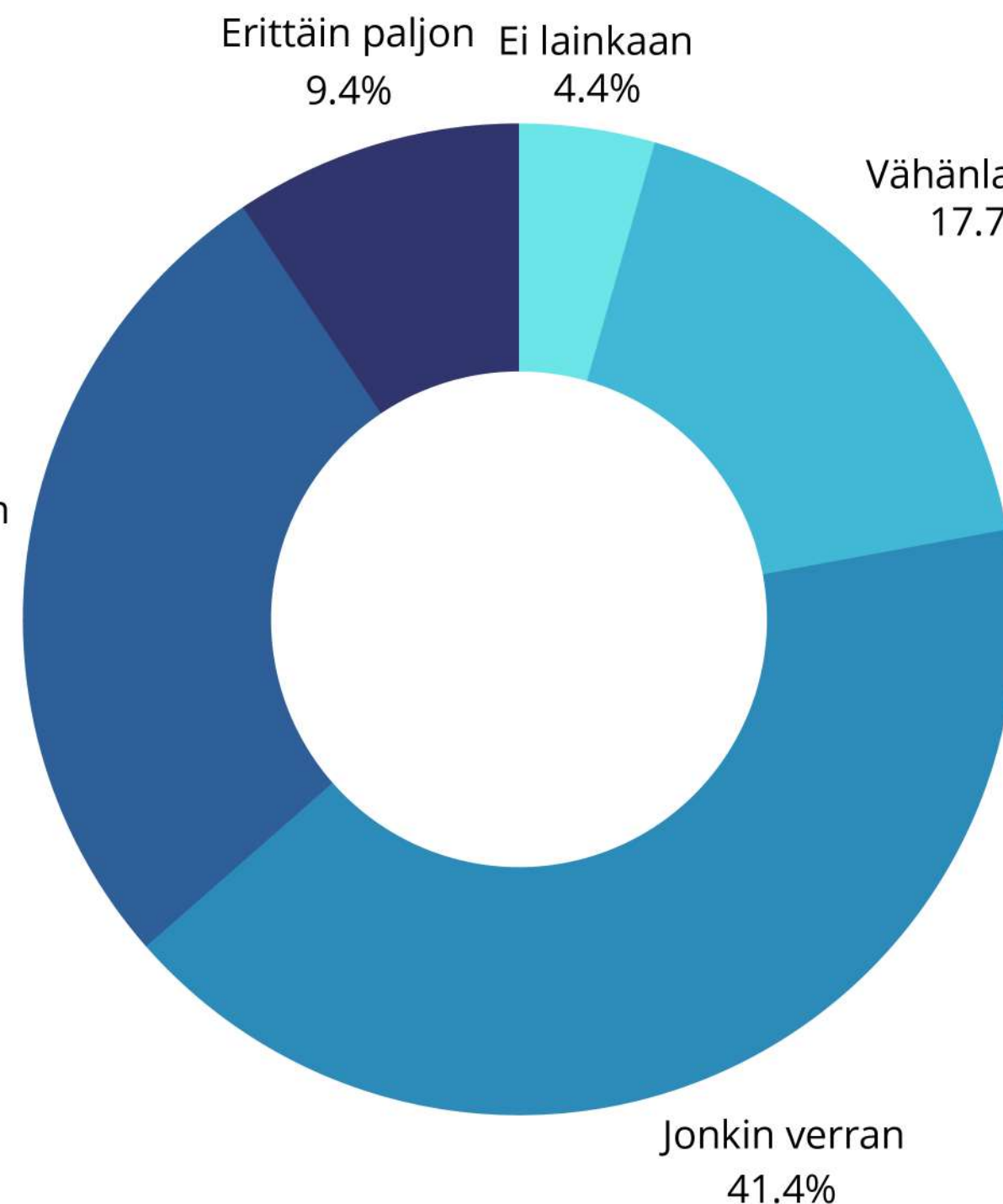
- 0=En lainkaan
- 1=Vähäisesti
- 2=Jonkin verran
- 3=Melko paljon
- 4=Erittäin paljon

Kysymys ei ollut pakollinen.

Vastaajia oli yhteensä 147 tähän kysymykseen

Ruokavalio

36.5 %
erittäin tai melko paljon



22.1 %
ei lainkaan tai vähänlaisesti

77.9 %
jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon

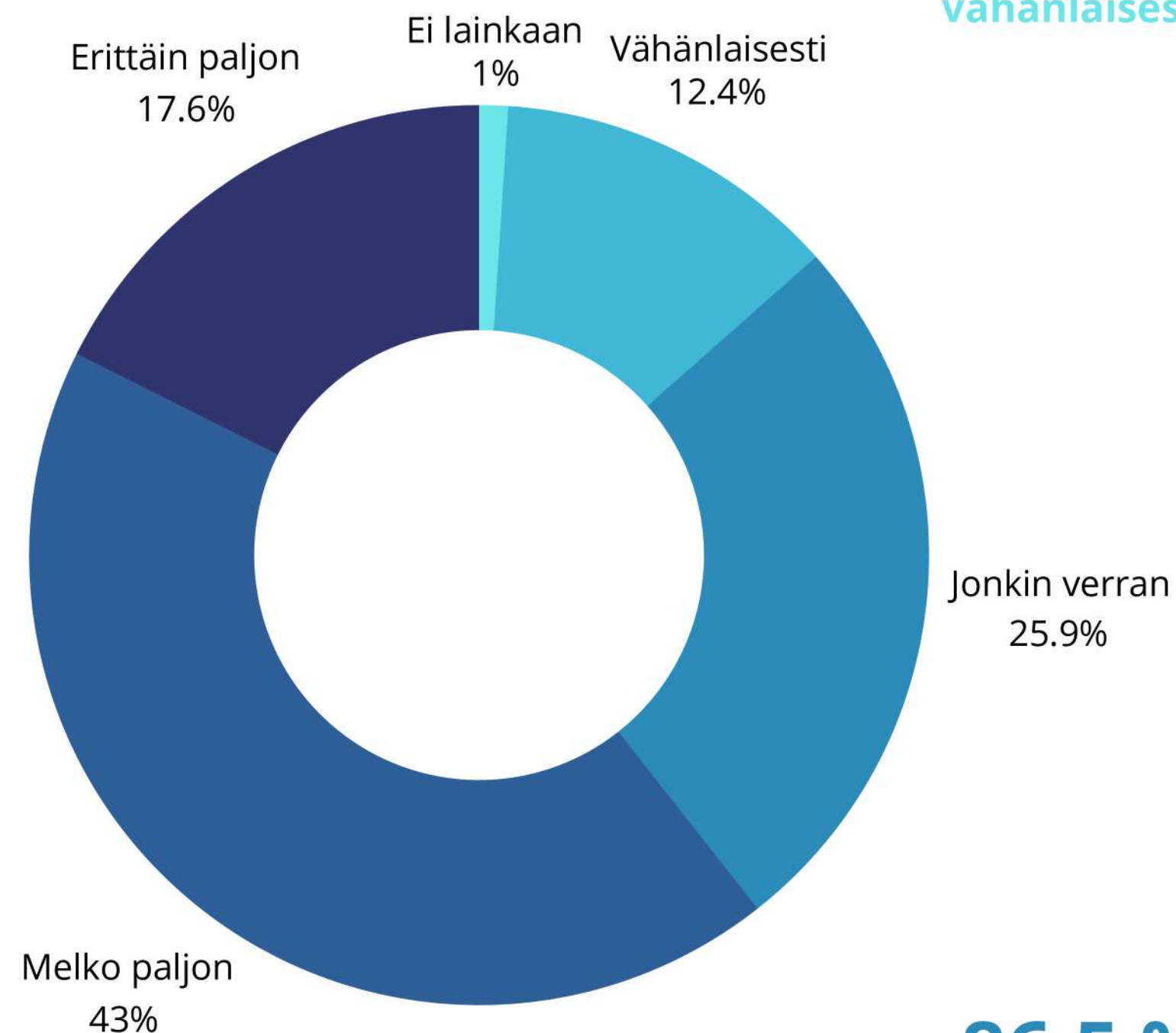
11. Vaikuttavatko ilmasto- ja ympäristökysymykset valintoihisi elämässä?

- 0=En lainkaan
- 1=Vähäisesti
- 2=Jonkin verran
- 3=Melko paljon
- 4=Erittäin paljon

Kysymys ei ollut pakollinen.

Vastaajia oli yhteensä 147 tähän kysymykseen

60.6 %
erittäin tai melko paljon



13,4 %
ei lainkaan tai vähänlaisesti

86.5 %
jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon

Kuluttaminen

12. Millaisia kestävyystekoja arkeesi kuuluu?

Kysymys oli vapaaehtoinen eikä siinä ollut rajoitetta vastausvaihtoehtojen suhteen n 186



13. Millaisia erityisesti kulutukseen liittyviä kestävyystekoja arkeesi kuuluu?

Kysymys oli vapaaehtoinen eikä siinä ollut rajoitetta vastausvaihtoehtojen suhteen n 178



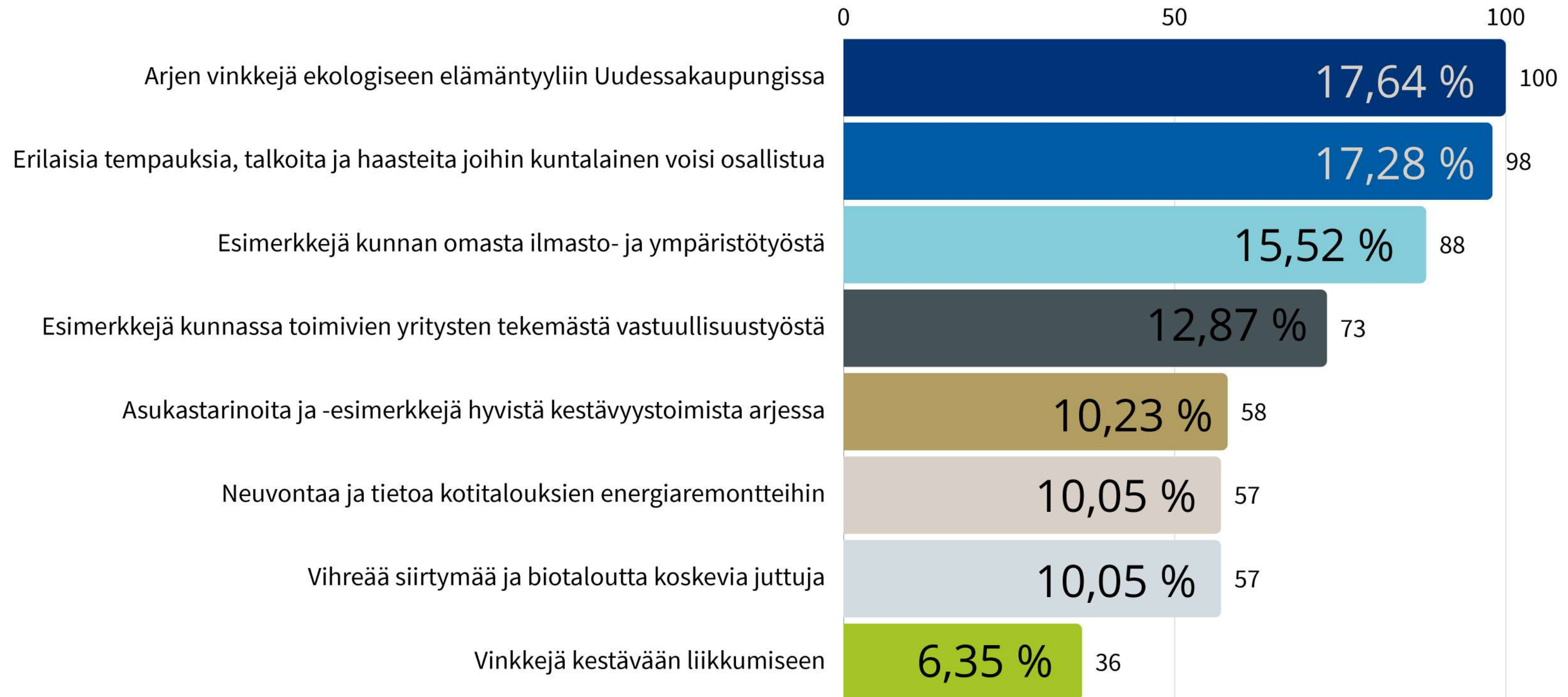
14. Mitkä ovat suurimpia haasteita kestävämpien valintojen toteutumiselle arjessasi?

Kysymys oli vapaaehtoinen eikä siinä ollut rajoitetta vastausvaihtoehtojen suhteen (n-150)



15. Millaista ilmasto- ja ympäristöviestintää toivoisit jatkossa kunnalta?

Ei pakollinen kysymys, mahdollisuus valita useampi vaihtoehto



16. Jäikö jotain oleellista kysymättä tässä kyselyssä tai haluatko nostaa esille jonkin näkökulman. Sana on vapaa!

Ei pakollinen kysymys

Yleinen huoli ympäristöstä: Vastaajat ilmaisevat syvää huolta ympäristön ja ilmaston tilasta.

Konkreettisten toimenpiteiden puute: Jotkut vastaajat ilmaisevat turhautumistaan konkreettisten ilmastotoimien hitauteen tai tehottomuuteen.

- *"Toivottavasti kaupungilla on riittävästi resursseja toteuttaa ilmastotoimia, pelkkä suunnittelu ei riitä."*

Yhteistyön tärkeys ja päätöksenteon haasteet: Talouden ja ilmastotoimien tasapaino sekä eri toimijoiden välinen yhteistyö korostuvat.

- *"Puuttuu kollektiivinen taso kaupungin ja yksityisten asukkaiden välillä. Tarvitaan enemmän yhteistyötä."*

Kyselyn kattavuus ja kehitysideat: Vastaajat esittivät myös kiitoksia ja ehdotuksia kyselyn kehittämiseksi.

- *"Kiitos, että tällaisia kyselyjä tehdään. Tämä on tärkeää työtä!"*
- *"Vähän hajanainen kysely. Odotan yhteenvetoa, jotta tiedän mitä asioita nostetaan esiin."*

Kriittisiä äänenpainoja yleisesti

Kysely keräsi myös kriittisiä äänenpainoja, tässä lyhyt kooste näistä näkökulmista

- Kriittisiä äänenpainoja kuului Uudenkaupungin ja Suomen roolista ilmastonmuutoksen hidastamisessa, osa totesi että Suomen toimet ovat globaalissa mittakaavassa pieniä ja etteivät ne vaikuta fossiilisten polttoaineiden kulutukseen muualla maailmassa.
- Moni skeptinen vastaaja piti tärkeänä, että ilmastotoimissa huomioidaan kaupungin taloudelliset resurssit. Vastauksissa esiintyi myös epäluottamusta kestävien ratkaisujen kustannustehokkuuteen ja laatuun. Joidenkin vastaajien mielestä kestävä valinta ovat usein kalliimpia ja laadultaan heikompia kuin perinteiset vaihtoehdot.
- Joissakin kommentteissa ilmastoasioiden katsottiin olevan turhaa "ilmastoaktivismia" tai "vihervasemmiston mainontaa". Vastaukset kuvastivat vastaajien kriittistä asennetta ilmastokeskusteluun ylipäätään.
- Toisaalta kritiikkiä esiintyi myös siitä näkökulmasta, että epäiltiin ohjelman jäävän puheen ja korulauseiden tasolle, eikä konkreettisiin toimiin ryhdytä. Osa vastaajista koki, että kaupunki voisi ottaa ympäristöasiat aktiivisemmin ja rohkeammin mukaan päätöksentekoon. Tiettyjä toimia ja aikaisempia linjauksia, kuten Hinku-toimintaa, pidettiin epäselvinä tai vähäisinä verrattuna odotuksiin.

Yhteenvetoa asuinalueryhmittäin

- Ydinkeskustassa ja sen läheisyydessä asuvat odottavat kaupungilta konkreettisia toimia vihreän infrastruktuurin ja liikkumisen parantamiseksi. Ydinkeskustan asukkaat korostivat julkisen liikenteen parantamisen tärkeyttä, erityisesti kaupungin sisäisen liikenteen osalta. Myös pyöräilyn edistäminen koettiin tärkeäksi ilmastotoimeksi. Vastaajat korostivat kaavoituksen merkitystä erityisesti viheralueiden säilyttämisessä.
 - *"Viranhaltijoiden otettava rohkeampi ote ilmastoasioihin kaupungin asioista päätettäessä."*
- Maaseudun asukkaita puhuttavat taloudellisesti kestävätkä ratkaisut ja konkreettiset toimenpiteet, kuten lähivesistöjen suojeleminen. Skeptisyyttä ilmastotoimia kohtaan oli näkyvissä hieman muita alueita enemmän.
 - *"Lähivesistöjen ekologisen tilan parantaminen on tärkeää, mutta on kaupungille haastavaa."*
 - *"Suurin osa vihertuputuksesta on tekopyhää löpinää, jonka uskottavuus on aika kyseenalaista."*
- Keskustan läheisellä maaseudulla asuvat painottavat varautumista ja sopeutumista ilmastonmuutoksen seurauksiin, mikä voi olla olennainen osa kaupungin pitkän aikavälin strategiaa. Myös tässä ryhmässä korostui ajatus siitä, että kestävyystoimien tulee olla taloudellisesti järkeviä ja mitoitettuja oikein.
 - *"Sopeutumisen lisäksi on tehtävä varautumista jo etupainotteisesti."*
- Saaristolaiset korostivat, että ilmastonmuutoksen torjumiseksi tarvitaan kaikki mahdolliset keinot. Päästöjen vähentäminen, niin kaupungin kuin maaseudun alueilla, nähtiin keskeisenä. He pitivät vesistöjen tilaa tärkeänä kysymyksenä ja esittivät toiveita konkreettisista toimista vesistöjen parantamiseksi. He myös korostivat ihmisten asenteisiin vaikuttamisen tärkeyttä.
 - *"Ilmastonmuutoksen torjumisessa ja vaikutusten lieventämisessä tarvittaisiin käyttöön kaikki mahdolliset keinot."*

Yhteenvetoa ikäryhmittäin

- Nuorten ja nuorten aikuisten (12-25) vastaukset olivat ytimekkäitä ja suurin osa ei jättänyt sanallisia huomioita. Kestävän liikkumisen teemat koettiin kuitenkin tärkeiksi. Yleisesti ryhmä oli kohtalaisen huolestunut luonnon ja ympäristön tilasta. Osa nuorista ilmoittaa tekevänsä konkreettisia ilmastotekoja, kuten lähiympäristön siivoamista ja kulutustottumustensa pohtimista. Monet nuoret myös kokivat arjen hektisyyden esteeksi tehdä ympäristöystävällisiä valintoja.
- Aikuisten (26-65-vuotiaiden) vastauksissa korostui useita teemoja. Julkisen liikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edistämistä pidettiin tärkeänä ilmastotoimena. Metsien suojeleminen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen nousivat myös tärkeiksi teemoiksi. Paikallisten yritysten tukeminen ja kierrätyksen parantaminen huomioitiin myös useissa vastauksissa.
 - *"Kierrätys kuntoon."*
 - *"Myös Aurinkoahvenen leviämistä tulee seurata, sillä niiden leviäminen esim. Makeanvedenaltaalle olisi katastrofaalista."*
 - *"Jos ei pelkästään suojeltaisi kaupungin metsiä vaan tehtäisiin sellaisia metsätalouden toimia, jotka lisäisivät luonnon monimuotoisuutta."*
- Yli 65-vuotiaat vastaajista monet kokivat, että ilmasto- ja ympäristöasioihin ei kiinnitetä riittävästi huomiota kunnallisessa päätöksenteossa. Julkisen liikenteen puute, erityisesti haja-asutusalueilla, koettiin merkittäväksi ongelmaksi. Vastaajat kaipasivat toimivampia ympäristöystävällisiä liikenneratkaisuja. Taloudellinen kestävyys ja energiansäästö korostuvat, erityisesti kaupungin kiinteistöjen ja julkisten tilojen energiankulutuksen vähentämisen kautta.
 - *"Haja-asutusalueille ympäristöystävällisiä liikenneratkaisuja kytkemällä kelakuljetukset, kuljetustuet, koulukuljetukset yms. yhteen."*
 - *"Energiankulutukseen: katuvalot paremmin säädellyiksi, etteivät loista samaan aikaan auringon kanssa."*

**Tavoitteita ja teemoja
joita nousi aineiston
pohjalta**

Teemoittelu

Arjen toimintaympäristöt

Kaupungin asukkaiden arkielämä ja siihen liittyvät kestävät ratkaisut, joita kaupunki voi tukea infrastruktuurin, palveluiden ja viestinnän avulla.

Yritysten ja yhteisöjen toimintaympäristö

Yritykset ja yhteisöt, joiden toimintaan kaupunki voi vaikuttaa tarjoamalla kannusteita ja tukea kestäviin valintoihin, esimerkiksi kaavoituksen, hankintojen ja yhteistyön kautta.

Kaupungin oma toiminta

Kaupunki itse on merkittävä toimija, joka voi toiminnallaan näyttää esimerkkiä kestävyden edistämisestä. Tämä koskee erityisesti kaupungin omia kiinteistöjä, hankintoja ja energiankäyttöä.

Yhteisöjen ja kansalaisten osallistuminen

Kaupunki voi tarjota alustoja, joiden kautta asukkaat ja yhteisöt voivat osallistua aktiivisesti kestävyteen liittyvään toimintaan ja päätöksentekoon.

Toimintaympäristöjen tavoitteita

Arjen toimintaympäristöt

- Helpompi ja turvallisempi liikkuminen
- Vaivattomampi jätteiden lajittelu ja kierrätys
- Kestävä kulutus ja lähituotteiden suosiminen
- Energiaa säästävä asuminen
- Voimaannuttavampi ja viihtyisämpi lähiympäristö
- Tiedon lisääminen kestävästä arjesta
- Terveellisempi ja kestävämpi ruokavalio
- Arjen ilmastohaasteisiin varautuminen
- Osaamisen ja yhteisöllisyyden lisääminen

Yritysten ja yhteisöjen toimintaympäristö

- Yritysten ympäristövastuullisuustyön tukeminen
- Kestävä kaupunkisuunnittelu tukee liiketoimintaa
- Kestävä hankintapolitiikka kannustaa
- Kestävän matkailun ja vapaa-ajanvieton edistäminen
- Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön vahvistaminen
- Kiertotalouden ja jakamistalouden mahdollisuudet tunnistettava

Kaupungin oma toiminta

- Resilienssi ja varautuminen ilmastonmuutoksen haasteisiin
- Taloudellisesti ja ekologisesti kestävät investoinnit ja hankinnat
- Julkinen liikenne ja liikkumisratkaisut
- Ympäristöystävällinen kaupunkisuunnittelu ja rakentaminen luovat vihreitä elinympäristöjä
- Viheralueiden ja luonnon monimuotoisuuden suojeleminen
- Ympäristöviestinnän ja -kasvatuksen edistäminen kaupungin toiminnassa
- Kaupunki esimerkkinä kestävässä kehityksessä

Yhteisöjen ja kansalaisten osallistuminen

- Kuntalaisten kuuleminen ja osallistava päätöksenteko ja suunnittelu
- Paikallisten yhteisöjen roolin vahvistaminen ympäristötavoitteiden saavuttamisessa - yhteisöllisyyden lisääminen
- Ympäristötietoisuuden lisääminen - viestintä ja osallisuus
- Kestävä kehitys osana koulujen ja päiväkotien arkea
- Alustat ja resurssit yhteisölliseen ilmastotoimintaan